

Sākts kapitālsabiedrību reorganizācijas process

Pēc kaislīgām diskusijām komitejā maina lēmuma projektu

Kaislīgas diskusijas Aizkraukles novada domē un plašu rezonansi sabiedrībā radījuši iecere reorganizēt trīs pašvaldības kapitālsabiedrības — uzņēmumus “Skrīveru saimnieks”, “Kokneses komunālie pakalpojumi” un “Plaviņu komunālie pakalpojumi”, apvienojot tos vienā.

AGITA GRĪNVALDE-IRUKA

Attiecina arī uz mums

Aizkraukles novada pašvaldības izpilddirektors Uldis Riekstiņš sacīja, ka par šo uzņēmumu reorganizāciju runāts jau vairāk nekā gadu, taču apspriešanai deputātiem Finanšu komitejā tas likts priekšā pirmo reizi. Kā vienu no reorganizācijas iemesliem viņš minēja SIA “KPMG Baltics” veikto izvērtējumu par pašvaldības līdzdalību kapitālsabiedrībā. “No SIA “KPMG Baltics” ziņojumā ietvertās informācijas izriet, ka SIA “KPMG Baltics” piedāvā pašvaldībai izvērtēt jautājumu par kapitālsabiedrību iespējamo reorganizāciju, piemēram, tās apvienojot,” teikts lēmumprojektā, kas tika sagatavots uz Finanšu komiteju. Tāpat U. Riekstiņš pieminēja Valsts kontroles veikto revīziju, kurā pētīts, vai jaunizveidotās pašvaldības ir izvērtējušas līdzdalību kapitālsabiedrībās normatīvos aktos noteiktajā kārtībā un atbilstoši labai praksei? Revīzijā Aizkraukles novads gan netika ietverts, tomēr mūsu novada pašvaldības pārstāvji to ņēmuši vērā un attiecinājuši arī uz mums.

Mērķis — lietderīgāka un efektīvāka pārvaldība

Lēmumprojektā, kas tika apspriests Finanšu komitejā, minēts, ka reorganizācijas mērķis ir nodrošināt lietderīgāku pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, veikt deleģētos pienākumus efektīvāk ar mazāku finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu, stiprināt kapitālsabiedrību kopējo saimnieciskās darbības kapacitāti. Kā būtiskākie kapitālsabiedrību reorganizācijas ieguvumi ir stiprināta administratīvā pārvaldība, pārņemta labākā prakse uzņēmumu pārvaldībā, efektīva administrācija, t. sk. centralizētas administratīvās funkcijas, atbalsta funkciju optimizēšana, uzlabota resursu, tajā skaitā personāla, plānošana un izmantošana. Iespēja veikt izdevīgākus iepirkumus, ņemot vērā uzņēmumu lielumu. Iespēja efektīvāk piesaistīt ES fondu līdzekļus. Lēmumprojekts paredzēja uzskatīt SIA “Plaviņu komunālie pakalpojumi”, SIA “Kokneses komunālie pakalpojumi” un

SIA “Skrīveru saimnieks” reorganizācijas procesu pievienošanas ceļā, nosakot, ka Kokneses un Skrīveru uzņēmums tiek pievienots Plaviņu uzņēmumam.

Uldis Riekstiņš sacīja: “Neformālā darba grupā šis gada sākumā piedāvāju veidot vienu lielu kapitālsabiedrību, aptverot visu novadu, taču dažādu apstākļu dēļ savu viedokli esmu mainījis, un šis variants noraidīts. Tāpat pārrunāts variants par esošo kapitālsabiedrību likvidēšanu un vienas jaunas veidošanu, tomēr visracionālākais variants ir reorganizēt apvienojot. Mūsu mērķis ir veidot efektīvu pārvaldību, lai nodrošinātu iedzīvotājiem lētākus un labākus pakalpojumus. Esam šos jautājumus pārrunājuši ar kapitālsabiedrību valdes locekļiem, smēlušies citu novadu pieredzi un deputātiem ir jāpieņem stratēģisks lēmums — vai mēs to darām, vai nedarām. Ir jāspēr pirmais solis un atlikt šo jautājumu ilgāk vairs nevar.” Viņš norāda — argumentam, ka Skrīveri ir tik tālu no Plaviņām, nav nekādas nozīmes, jo process var vadīt arī attālināti.

Deputāti iesaka sākt no otra gala

Jautāts par reorganizācijas ieguvumiem, U. Riekstiņš norāda, ka triju valdes locekļu vietā paliktu viens, varētu veidot vienotu grāmatvedības un parādu piedziņas sistēmu. Citi ieguvumi pagaidām gan netika minēti, tomēr U. Riekstiņš piebilda, ka visas esošās struktūrvienības uz vietām turpinās darboties un arī visi speciālisti netiks koncentrēti vienā vietā.

Vairāki domes deputāti iebilda, ka, pirms sākt reorganizācijas procesu, būtu jābūt skaidram plānam, kāds būs jaunais uzņēmums, kā tas strādās, jābūt aprēķiniem, kāds būs ekonomiskais ieguvums, taču tāda šobrīd nav. “Cilvēki domā, ka, piemēram, Koknesē uzņēmums tiks likvidēts, jo to pievienos kapitālsabiedrībai Plaviņās, un viņi zaudēs darbu. Vispirms jāizstrādā struktūrvienību darbības shēma, viss jāizplāno, un tad var reorganizēt, nevis pieņemt lēmumu par reformu un tad domāt, kā to īstenot,” sacīja domes priekšsēdētāja vietnieks Dainis Vingris. Uldis Riekstiņš piekrit, ka vispirms septiņas reizes jānomēra un tikai tad var griezt, taču šis neesot lēmums par reorganizāciju, bet gan par darba grupas izveidi, kura strādās pie reorganizācijas plāna. Deputāts Guntis Libeks gan iebilda, ka lēmumprojektā pirmkārt ir runa par reorganizāciju, nosakot iegūstošo sabiedrību un tālākos reorganizācijas soļus. Arī Dāvis Kalniņš norādīja, ka trūkst informācijas par plānoto re-

AIZKRAUKLES NOVADA DOMĒ gan Finanšu komitejas, gan domes sēdē raisījās kaislīgas diskusijas par plānoto kapitālsabiedrību reorganizāciju.

organizāciju un tas cilvēkos rada satraukumu. Prātīgāk būtu vispirms izveidot darba grupu, kura veic izpēti, aprēķinus, izstrādā struktūru un darba plānu, sniedz ziņojumu domē, un tikai tad pieņemt lēmumu par reformu. “Šobrīd varam balstīties tikai uz intūciju un izpilddirektora teikto,” piebilda D. Kalniņš. “Ja jau mums ir jāpieņem stratēģisks lēmums par kapitālsabiedrību turpmāko darbu, tad mēs gribētu redzēt un saprast, kā tas viss reāli turpinās darboties, lai būtu skaidrība,” līdzīgu viedokli pauda deputāti Aigars Lukss un Uģis Rubenis.

Ņem vērā iebildumus

Beigās ar balsu vairākumu jautājums tomēr tika virzīts apstiprināšanai domes sēdē. Taču sarunas par šo jautājumu pašvaldībā turpinājās visas nedēļas garumā un domes sēdē deputātiem jau tika piedāvāta cita lēmumprojekta redakcija. Lēmuma būtība gan nemainās — reorganizācijas process tiks sākts, taču tālākā rīcība atšķirsies no sākotnēji plānotās. “Esam ņēmuši vērā visus iebildumus un mainījuši uzstādījumus,” sacīja domes priekšsēdētājs Leons Līdums.

Pēc lēmuma pieņemšanas šo triju kapitālsabiedrību valdes divu mēnešu laikā jāsaprot savs redzējums par to, kurš no uzņēmumiem varētu kļūt par iegūstošo. Pēc tam tiks izveidota darba grupa, kuru vadīs izpilddirektors. Darba grupā būs iesaistīti visu reorganizācijai pakļauto uzņēmumu valdes locekļi, grāmatveži, juristi, lietveži, inženieri, kā arī apvienību vadītāji un pašvaldības speciālisti. Viņu uzdevums būs izvērtēt valdes locekļu iesniegtos redzējumus, veidot iegūstošās kapitālsabiedrības struktūru un izstrādāt darba organizācijas plānu. Kad darbs būs pabeigts, tas tiks prezentēts domē, kura tad jau lems par turpmāko reorganizācijas procesa norisi.

Vispirms jāizstrādā struktūrvienību darbības shēma, viss jāizplāno, un tad var reorganizēt, nevis pieņemt lēmumu par reformu un tad domāt, kā to īstenot.

DAINIS VINGRIS,
DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJA
VIETNIEKS

Iesaistās arī iedzīvotāji

Vislielāko rezonansi šī jautājuma apspriešana raisīja tieši Kokneses apvienībā, kur pēc Finanšu komitejas tika izplatīts iesniegums, kurā norādīts, ka Kokneses apvienības iedzīvotāji šādu apvienošanu neatbalsta un iebilst pret to. Kā pamats minētas, ka dome nav noskaidrojusi iedzīvotāju viedokli šajā jautājumā, nav veikti nekādi aprēķini, kā šī apvienošana ietekmēs pakalpojumu sniedzēju finansiālo situāciju un kā uzlabos komunālo pakalpojumu sniegšanu. Iedzīvotāji iesniegumā paudis bažas, ka komunālo pakalpojumu vadība tiks novirzīta vēl tālāk no pakalpojumu saņēmējiem. Tāpat Kokneses apvienības iedzīvotāji pauda bažas, ka šāda reorganizācija varētu kavēt uzsākto energoefektivitātes projektu īstenošanu. Koknesē šajā ziņā tiesām izceļas, jo deviņas mājas jau renovētas un piecās uzskāts šis process. Dažu dienu laikā Koknesē, Bebros un Iršos izdevās savākt nedaudz vairāk nekā 300 parakstu. Vēstuli ar parakstiem iesniegt domē bija deleģēts deputāts Dāvis Kalniņš. Jāpiebilst gan, ka tas tika izdarīts domes sēdē pēc tam, kad deputāti lēmumu jau bija pieņēmuši. “300 parakstu, tā ir aptuveni desmi-

tā daļa no Kokneses apvienības iedzīvotājiem, un tas nav maz. Tāpat cilvēkiem šis jautājums ir ļoti aktuāls,” piebilda D. Kalniņš.

Līdzīga satura vēstuli pirms domes sēdes Kokneses apvienības iedzīvotāju vārdā visiem deputātiem elektroniski nosūtīja biedrība “Bites” no Bebrim. Tā vēstulē norāda: “Jautājums nav diskutēts ne ar iedzīvotājiem, ne komunālo pakalpojumu sniedzējiem, radot psiholoģisku spriedzi gan iedzīvotāju, gan darbinieku vidū.” Biedrība vēlas zināt, kāda tad būs jaunā uzņēmuma struktūra, darbinieki, kā uzlabosies komunālo pakalpojumu kvalitāte, kā tas ietekmēs maksu par tiem?” Vēstules autori lūdz domi iedziļināties jautājuma risināšanā. Jāsaka gan, ka domes sēdē, diskutējot par šo jautājumu, deputātiem izsūtīta vēstule netika pieminēta.

Nav pamata skaidrot to, kas nav pieņemts

Uz to, ka šis jautājums sabiedrībai nav pietiekami skaidrots un tāpēc radusies tāda ažiotaža, domes sēdē norādīja arī deputāts Gatis Gūmanis. Viņš jautāja Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājam Arvim Uptim, kāpēc tas nav darīts?

A. Uptis, kurš pilda arī deputāta pienākumus, norādīja, ka nav pamata skaidrot lēmumus, kas vēl nav pieņemti, un no pašvaldības vadītāju puses nav arī dots uzdevums to iepriekš darīt. Pēc domes sēdes tika sagatavota un pašvaldības informācijas kanālos publicēta skaidrojošā informācija par uzskāto procesu. Tāpat domes vadība sola nākamā gada sākumā rīkot tikšanās ar iedzīvotājiem novada pilsētās un pagastos, un, iespējams, ka šis būs viens no jautājumiem, kas iedzīvotājiem tiks skaidrots, jo komunālo pakalpojumu jomā ievērojamas pārmaiņas paredzētas ne tikai Daugavas labā krasta apvienībā, bet arī Neretas un Jaunjelgavas apvienībā. ♦

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts “Staburags”.